

Autor(ka): Bc. Michaela Koudelková
Obor: Chn-Přn
Datum odevzdání posudku: 19. 8. 2022
Oponent diplomové práce: Jan Flašar

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Sonda názorů učitelů přírodopisu na aktuální problémy ve výuce botanických témat ve výuce na ZŠ

Práce obsahuje 48 stran textu, 3 stran příloh a cituje 31 literárních pramenů.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Práce je obecně velmi dobře uspořádaná, obsahuje a správně za sebe řadí všechny části, které v takové práci očekáváme. Úvod práce působí spíše jako všeobecný úvod ke knize a pro diplomovou práci není zcela relevantní. To je však alespoň nahrazeno abstraktem, kde autorka stanovuje cíl práce: zjistit, zda existuje problém „plant blindness“ ve výuce ZŠ a jaké jsou aktuální problémy ve výuce botanických témat. Výzkum byl realizován dotazníkovým šetřením mezi učiteli přírodopisu na ZŠ.

V obsáhlé rešeršní části autorka podrobně popisuje pojem „plant blindness“, zmiňuje výsledky přechodných výzkumů týkajících se žákovských preferencí ve výuce biologie a teoreticky popisuje metody potlačení „plant blindness“. Rešeršní část je skutečně obsáhlá, nicméně ne vždy zcela relevantní k výzkumné části, která řeší výuku botaniky na ZŠ (např. městská zeleň a komunitní zahrady).

Metodická část je velmi stručná, ale zcela dostačující, a popisuje vlastní získávání dat pomocí dotazníků. Zde je však bohužel uvedeno, že celý výzkum vychází pouze z 35 dotazníků, což sice není málo, ale jejich větší počet by jistě vedl k průkaznějším a silnějším výsledkům (což si autorka uvědomuje a v práci uvádí). Ve výsledkové části jsou podrobně rozebrány jednotlivé otázky obsažené v dotazníku a získané výsledky. Ty jsou zpracovány podrobně a přehledně za pomoci grafů. Jako poněkud problematické vidím používání pojmu „mineralogická témata“ v dotaznících. V rámci přírodopisu (resp. příslušných okruhů RVP) se podle mne řeší mnohem širší problematika neživé přírodovědy než pouze mineralogie. Rozhodně bych doporučoval použití jiného pojmu, např. „neživá příroda“. Používání pojmu „mineralogická témata“ mohlo podle mne vést ke zkreslení výsledků (dále viz otázky k obhajobě).

Jak diskuzní, tak závěrečná část jsou zpracovány vhodným a odpovídajícím způsobem.

V diskuzní části autorka částečně rozebírá jednotlivé otázky, vhodně diskutuje získané výsledky a porovnává je s podobnými pracemi. V závěrečné části je stručně konstatována existence „plant blindness“ a jsou i navržena možná řešení zjištěných problémů.

Hodnocení formální stránky práce:

Po formální stránce je práce kvalitní. Členění práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, je logicky uspořádané a přehledné. Citované zdroje jsou v textu řádně vyznačeny a jejich seznam je kompletní a uspořádaný. Grafické zpracování příložených tabulek, grafů a obrázků (včetně příloh) má velmi vysokou úroveň. Tyto grafické prvky vhodně doplňují na správných místech text a díky jasným odkazům v textu je snadné je nalézt. Překlepy a pravopisné chyby se v práci nevyskytují.

Závěr:

Cílů práce, které autorka stanovila, bylo dosaženo. Na základě dotazníkového šetření autorka dospěla k závěru, že problém „plant blindness“ skutečně existuje, a to jak mezi žáky, tak učiteli ZŠ. Autorka konstatuje, mezi důvody existence tohoto fenoménu patří nedostatečný zájem žáků, jejich nízká motivace, opomíjení rostlin ve svém okolí a běžném životě; a dále i zastaralost a nevhodná uspořádanost školního kurikula. Navrhuje ale též možné řešení: začlenění terénní a praktické výuky, zvýšení počtu hodin laboratorních cvičení a využívání badatelského vyučování. Autorka vhodným způsobem prozkoumala aktuální problematiku a diplomovou práci, byť s drobnými nedostatky, kvalitně vypracovala. Práci tedy považuji za přínosnou a zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Jistě se shodneme na tom, že část přírodopisu, která se zabývá neživou přírodou, je nejméně oblíbená. Ovšem i v rámci neživé přírodovědy je mineralogie tou méně oblíbenou. Myslíte, že použití jiného termínu než „mineralogická témata“ by mohlo změnit získané výsledky? Jak?

Mělo by smysl (obecně) rozlišovat pro účely výzkumu „témata“ do více kategorií (např. vyšší rostliny, nižší rostliny, bezobratlí, geologie, pedologie...)?

V práci sebekriticky zmiňujete, že počet dotazníků byl příliš nízký a zřejmě tak vede k ne zcela průkazným výsledkům. Proč jste zvolila metodu sběru dotazníků pomocí emailu, kde se dá očekávat jen nízká návratnost?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 19. 8. 2022

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------